

A. LUKASIEWICZ

PÓŻNOJESIENNE SADZONKOWANIE ROŚLIN ZIMOZIELONYCH

Ogród Botaniczny Uniwersytetu Poznańskiego

W praktyce ogrodniczej stosuje się od dawna mnożenie roślin gruntowych w miesiącach letnich i wczesnojesiennych za pomocą sadzonek zielnych. Sadzonkowanie to przeprowadza się w inspektach lub szklarniach, a więc w temperaturze 15—30° C, przy dużej wilgotności podłoża i powietrza oraz dostatecznie silnym oświetleniu. W warunkach tych dość duży jest procent ukorzeniających się sadzonek; zresztą u różnych gatunków odmienny, zależny m. in. od okresu rozwoju rośliny, części wziętej do sadzonkowania i oczywiście od całokształtu czynników zewnętrznych.

Przypuszczano dotychczas, że tylko w tego rodzaju warunkach mnożenie roślin z sadzonek zielnych daje dobre wyniki. W praktyce natomiast okazało

się, że sadzonkowanie pewnych roślin zimozielonych, zwłaszcza bylin, późną jesienią, a właściwie zimą daje dobre rezultaty (na ten temat w dostępnej mi literaturze nie znalazłem żadnych wzmianek).

Ryc. 1. Rami — *Boehmeria nivea* (L.) Hock. et Arn.
Warszawski Ogród Botaniczny

Pierwszego grudnia 1954 roku w Ogrodzie Botanicznym U. P. sadzonkowano do gruntu (gleba gliniasto-piaszczysta) szereg zimozielonych roślin, zestawionych na załączonej tablicy. Długość sadzonek wynosiła 6—10 cm. Sadzonki umieszczano w ziemi na głębokości 2—5 cm (gatunki o łodygach zdrewniałych do 5 cm, gatunki zaś zielne do 2 cm). Liści sadzonek nie skracano. Po umieszczeniu sadzonek w ziemi okryto je starannie liśćmi, tak by nad ich powierzchnię wystawały tylko wierzchołki. Następnie całość silnie podlano. W dni pogodne i wietrzne sadzonki jednorazowo spryskiwano, zabieg ten powtarzając aż do pierwszych opadów śnieżnych.

W roku 1955 po stajaniu śniegu uzupełniono warstwę liści w tych miejscach, skąd w ciągu zimy wywiał je wiatr. W dni pogodne raz na dzień spryskiwano

sadzonki wraz z okrywającymi je liśćmi. Pąki kwiatowe rozwijające się na zakorzeniających się okazach — usuwano w celu wzmocnienia roślin.

Wyniki sadzonkowania były następujące:

Nazwa gatunku	Data sadzonkowania	Dług. sadzonek w cm	Data ukorzenia się sadzonek	Temperatura w czasie ukorzen. się sadzonek				Ukorzenionych sadzonek
				powietrza		gleby na głęb. 5 cm		
				min.	max.	min.	max.	
<i>Achillea ageratifolia</i> Boiss.	1. XII. 1954	8	1—10. V. 55	8° C	19° C	6° C	16° C	54%
<i>Arabis albida</i> Stev.	„	8	8—12. IV	2° C	5° C	2° C	7° C	65%
<i>Arabis Coburgi</i> K. et S.	„	5	8—12. IV	2° C	5° C	2° C	7° C	99%
<i>Aubrietia deltoidea</i> DC.	„	8	29. IV—6. V	10° C	20° C	10° C	17° C	68%
<i>Cerastium tomentosum</i> L.	„	10	15—20. IV	0,7° C	3° C	1° C	3,5° C	100%
<i>Dianthus caesius</i> Sm.	„	8	10—20. V	6,2° C	16° C	8° C	12,8° C	53%
<i>Helianthemum chamaecistus</i> Mill.	„	8	10—15. IV	5° C	5,5° C	2° C	5° C	75%
<i>Iberis sempervirens</i> L.	„	8	20—30. IV	2,9° C	19,8° C	1° C	16° C	68%
<i>Minuartia pinifolia</i> A. et Gr.	„	6	20—30. V	6,2° C	12,7° C	8,2° C	10,6° C	32%
<i>Phlox setacea</i> L.	„	10	1—5. IV	2,5° C	5,4° C	1,2° C	4° C	100%
<i>Plantago indica</i> L.	„	8	25. IV—5. V	2,7° C	19,8° C	1,8° C	16,4° C	38%
<i>Sedum reflexum</i> L.	„	8	18—22. III	6,3° C	2° C	1,8° C	0,0° C	100%
<i>Stachys lanata</i> Jacq.	„	8	10—15. V	8,2° C	16° C	7,1° C	12,8° C	98%
<i>Thymus pannonicum</i> All.	„	8	5—15. V	8° C	16° C	7,7° C	13° C	31%
<i>Thymus serpyllum</i> L., var. „Golden Fleece”	„	6	5—15. V	8° C	16° C	7,7° C	13° C	94%
<i>Veronica pectinata</i> L.	„	6	18—22. III	6,3° C	2° C	1,8° C	0,0° C	100%

Z zestawienia tego wynika, że procent ukorzenia się wielu gatunków jest na ogół zbliżony do wyników, jakie otrzymuje się latem w inspektach i szklarniach, a więc w warunkach zupełnie odmiennych. Podkreślić należy, że sadzonki wykształcały korzenie dopiero wiosną (od marca do czerwca, zależnie od gatunku) przy temperaturze powyżej zera. Ukorzenia się może więc zachodzić w różnych warunkach i w różnym czasie.

Dla celów praktycznych ważne jest poznanie wyników osiągniętych przy różnych kombinacjach czynników zewnętrznych, wówczas bowiem rośliny

można byłoby rozmnażać wegetatywnie w tym układzie czynników, który byłby dla nich najkorzystniejszy.

Ze względu na znacznie niższy koszt produkowania sadzonek gruntowych, opłacalne ono jest nawet w przypadku uzyskiwania mniejszego odsetka roślin ukorzenionych. Ponadto nie bez znaczenia jest fakt, że omawiany sposób sadzonkowania przypada na martwy okres w ogrodnictwie.

Wydaje się, że późnojesienne sadzonkowanie może mieć szczególne znaczenie w okolicach o dużej wilgotności, co wybitnie sprzyja ukorzenianiu się roślin. Teren przeznaczony na sadzonki należy tak wybrać, by — szczególnie na wiosnę — nie był on wystawiony na zbyt silną insolację.

Do sadzonkowania najprzydatniejsze są pędy zewnętrzne okazów rosnących na stanowisku słonecznym.